VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA (NR 216)**

z dnia 15 stycznia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 216)

15 stycznia 2015 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem poseł **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie wniosku o powołanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne (druk nr 2824);

– rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk nr 1633) oraz senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (druk nr 2539);

– uzupełnienie składu prezydium Komisji;

– uzupełnienie składu podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (druk nr 2516) oraz podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1051).

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Kozdroń** sekretarz stanu oraz **Wojciech Hajduk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Krzysztof Łaszkiewicz** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP wraz ze współpracownikami, **Roman Hauser** prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz ze współpracownikami, **Jacek Kaute** zastępca dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Ewa Malewska** wiceprezes zarządu Stowarzyszenia Rzeczników Patentowych, **Monika Piłat** główny specjalista w Departamencie Administracji Publicznej Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, **Rafał Rostkowski** zastępca dyrektora Departamentu Orzecznictwa I Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, **Zbigniew Śpiewak** naczelnik Wydziału Legislacji w Departamencie Opinii Prawnych i Legislacji Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski, Ewa Kwiatkowska, Barbara Orlińska, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Krzysztof Karkowski, Magdalena Klorek, Radosław Radosławski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam kworum. Witam państwa posłów i zaproszonych gości. Witam pana Krzysztofa Łaszkiewicza, sekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami. Witam pana Jerzego Kozdronia, sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości i pana Wojciecha Hajduka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami. Witam pana profesora Romana Hau-

sera, prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz ze współpracownikami. Witam przedstawicieli Krajowej Rady Sądownictwa, przedstawicieli Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz Stowarzyszenia Rzeczników Patentowych.

Proszę państwa, otrzymaliście państwo porządek dzienny posiedzenia. Proponuję poszerzenie tego porządku o punkt dotyczący uzupełnienia składu podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, druk nr 2516 oraz podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania oraz niektórych innych ustaw, druk nr 1051. Czy są uwagi do poszerzonego porządku dziennego? Nie słyszę. Dziękuję.

Komisja przyjęła porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia, który obejmuje w punkcie pierwszym rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, druk nr 1633 oraz senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, druk nr 2539. Drugi punkt to jest rozpatrzenie wniosku o powołanie podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, druk nr 2824. Punkt trzeci to uzupełnienie składu prezydium Komisji.

Proszę państwa, okazało się, że mamy dziś dużo gości i niektórzy goście przybyli tylko do procedowania punktu drugiego. W związku z tym, że sala ma taką pojemność, jaką ma i w tym zakresie nie możemy teraz wprowadzić żadnej zmiany, proponuję więc, żebyśmy w pierwszej kolejności rozpatrzyli punkt drugi, dotyczący powołania podkomisji nadzwyczajnej do rządowego projektu ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, druk nr 2824. Informuję państwa, że pierwsze czytanie tego projektu odbyło się na posiedzeniu plenarnym Sejmu w dniu 5 listopada 2014 r. Następnie został on skierowany do naszej Komisji w celu rozpatrzenia, z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji Finansów Publicznych. Opinia Komisji Finansów Publicznych została umieszczona w folderze posiedzenia na państwa tabletach. W imieniu prezydium Komisji proponuję powołanie siedmioosobowej podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia tego projektu. Proszę uprzejmie o zgłaszanie kandydatur. Bardzo proszę, pan przewodniczący Robert Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Pani przewodnicząca, w imieniu Klubu Platformy Obywatelskiej zgłaszam następujące osoby: pani poseł Zofia Czernow, pani poseł Ligia Krajewska, pan poseł Borys Budka.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę Prawo i Sprawiedliwość, pan przewodniczący Stanisław Piotrowski.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Piotrowicz.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Piotrowicz, przepraszam bardzo.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

W imieniu Prawa i Sprawiedliwości proponuję do podkomisji pana posła Andrzeja Jaworskiego i panią poseł Iwonę Arent.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. W imieniu…

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

PSL.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Nie ma PSL-u. Panią poseł Małgorzatę Sekułę-Szmajdzińską proponuję do podkomisji…

Głos z sali:

Niemożliwe.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, to się zdarza. Bardzo poroszę Twój Ruch o zgłoszenia kandydata.

Poseł Michał Kabaciński (TR):

Szanowna pani przewodnicząca, to nie jest trudny wybór, bo chyba nie mam za bardzo pola do popisu, jeżeli chodzi o kandydata Twojego Ruchu innego niż ja. Jeśli jest na przykład zgłoszenie z innego klubu, jak na przykład Solidarna Polska, to szanując pewne parytety, które są przyjęte, nie muszę być w tej podkomisji. Wstrzymajmy się może w kwestii Twojego Ruchu, bo być może inny mniejszy klub będzie chciał zgłosić jakąś kandydaturę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Nie, nie…

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

To zawsze są te same osoby.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Czy pan poseł Andrzej Dera chciałby pracować w tej podkomisji?

Poseł Andrzej Dera (KPSP):

Kolega się jeszcze nie wypowiedział.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Ale oddał tobie prawo pierwszeństwa.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, proszę o odpowiedź.

Poseł Andrzej Dera (KPSP):

Ja nie chcę tego prawa.

Poseł Michał Kabaciński (TR):

To ja zgłaszam posła Derę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Czy pan poseł Dera wyraża zgodę?

Poseł Andrzej Dera (KPSP):

Wyrażam zgodę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo, panie Andrzeju.

Poseł Ryszard Kalisz (niez.):

Twój Ruch i Andrzej Dera, normalnie nigdy tego nie było.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy pani poseł Czernow wyraża zgodę?

Poseł Zofia Czernow (PO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję, czy pan poseł Borys Budka wyraża zgodę?

Poseł Borys Budka (PO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Pani Ligia Krajewska?

Poseł Ligia Krajewska (PO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Pan poseł Andrzej Jaworski…

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Wyraża zgodę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Wyraża zgodę, bo mówił, rozmawiał ze mną przed wyjściem. Pani poseł Iwona Arent?

Poseł Iwona Arent (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Andrzej Dera wyraził zgodę. Dziękuję bardzo. Czy jest sprzeciw wobec powołania podkomisji nadzwyczajnej w przedstawionym składzie? Nie słyszę. Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisja w składzie przed chwilą przedstawionym będzie pracowała nad projektem. Przepraszam bardzo, ale nie zapytałam. Czy pani poseł Sekuła-Szmajdzińska wyraża zgodę?

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

Wyrażam.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Pani poseł wyraża zgodę. Przepraszam bardzo, ale myślałam, że już to zrobiłam wcześniej. Proszę państwa, prezydium podkomisji ukonstytuuje się po zakończeniu posiedzenia Komisji. Bardzo dziękuję. Zamykam rozpatrywanie punktu pierwszego, jeśli ktoś z państwa uczestniczył w posiedzeniu tylko z tego powodu, to bardzo państwu dziękuję.

Proszę państwa, przechodzimy wobec tego do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, druk nr 1633 oraz senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, druk nr 2539. Proszę przewodnicząca podkomisji, panią poseł Zofię Czernow, o przedstawienie sprawozdania. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni goście, pragnę przedstawić sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej, powołanej do rozpatrzenia przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, druk nr 1633 oraz senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, druk nr 2539, a także przygotowania jednego sprawozdania, które podkomisja przedłożyła Wysokiej Komisji. Projekt prezydenta ma na celu uproszczenie i usprawnienie postępowania przed sądami administracyjnymi, a przez to również usprawnienie samego postępowania administracyjnego i jego skrócenie. Projekt ten wychodzi naprzeciw oczekiwaniom obywateli, wprowadza zmiany, które można określić reformą systemu sądowej kontroli administracji publicznej. Jest to obszerna nowelizacja. Projekt prezydenta uwzględnia także ustalenia Trybunału Konstytucyjnego oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawach związanych z postępowaniem przed sądami administracyjnymi, a także zmierza do wyeliminowania rozbieżności w obecnym orzecznictwie sądowym, dotyczącym wykładni przepisów o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Senacki projekt ma na celu uwzględnienie skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego z lipca 2013 r. Podkomisja nadzwyczajna odbyła 10 posiedzeń merytorycznych. W posiedzeniach podkomisji uczestniczyli przedstawiciele Kancelarii Prezydenta z ministrem Krzysztofem Łaszkiewiczem na czele, przedstawiciele Naczelnego Sądu Administracyjnego, w tym osobiście pan prezes Roman Hauser, a także przedstawiciele resortów sprawiedliwości, finansów, administracji i cyfryzacji, infrastruktury i rozwoju, Prokuratorii Generalnej, Skarbu Państwa, Stowarzyszenia Rzeczników Patentowych i oczywiście Biuro Legislacyjne.

Podkomisja rozpatrzyła wniosek rzecznika praw obywatelskich, profesor Ireny Lipowicz, skierowany do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, dotyczący wprowadzenia do ustawy możliwości pełnienia funkcji pełnomocnika strony przez wstępnych, którzy spokrewnieni są ze stroną w stopniu drugim i trzecim. Często są to jedyni wstępni.

Wniosek został uwzględniony i w art. 35 rozszerzono zapisy w paragrafie pierwszym w tym zakresie.

W wyniku dyskusji wprowadzono do projektów zmiany o charakterze merytorycznym i wymienię niektóre z nich, bo oczywiście nie będę omawiać zbyt szczegółowo tak obszernego materiału. Zmiany dotyczyły, po pierwsze, zmniejszenia górnej granicy grzywny, wymierzonej organowi przez sąd, a także zmniejszenia górnej granicy sumy pieniężnej, przyznawanej stronie od organu przez sąd. Wydłużenie do 30 dni terminu do uwzględnienia przez organ skargi w zakresie swoich właściwości. Proponowany trzydziestodniowy termin, zdaniem podkomisji, jest zbyt krótki. A także zmiana zakresu udzielania pomocy stronie z możliwości udzielenia pomocy na powinność sądu udzielenia stronie pomocy.

Dużo czasu podkomisja poświęciła analizie art. 145a. Przepis ten wprowadza kompetencje dla sądu, do zobowiązania organu do wydania w określonym terminie decyzji lub postanowienia, wskazując sposób załatwienia sprawy lub jej rozstrzygnięcie, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, a rozstrzygnięcia nie pozostawiono uznaniu organu. W przypadku niewydania decyzji lub postanowienia w określonym przez sąd terminie, strona będzie mogła wnieść skargę, żądając wydania orzeczenia stwierdzającego istnienie albo nieistnienie uprawnienia lub obowiązku. Mając na uwadze rozbieżności opinii prawnych dotyczących konstytucyjności przepisu art. 145a, podkomisja zwróciła się o wydanie kolejnej opinii w tej sprawie. Profesor Marek Chmaj (to jest ostatnia opinia, którą dysponujemy) w swojej opinii stwierdził, że art. 145a jest niezgodny z art. 184 Konstytucji. W tej sprawie podkomisja otrzymała także wyjaśnienia prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Ostatecznie po analizie wszystkich zebranych opinii, a jest wiele opinii i wyjaśnień na ten temat, podkomisja postanowiła pozostawić bez zmian brzmienie art. 145a.

Kończąc, wnoszę do Wysokiej Komisji o przyjęcie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej. Jednocześnie pragnę podziękować za pracę w podkomisji posłom, panu ministrowi Łaszkiewiczowi, panu profesorowi Hauserowi za otwartość w dyskusji oraz otwartość w dążeniu do uzyskania consensusu, bo wiele było spraw, których nie omawiałam szczegółowo. Dziękuję przedstawicielom resortów oraz wszystkim aktywnie uczestniczącym w rozpatrywaniu projektów. Dziękuję także Biuru Legislacyjnemu, które udzieliło nam daleko idącej pomocy. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję, pani poseł. Proszę teraz pana Krzysztofa Łaszkiewicz, sekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta, o przedstawienie stanowiska w odniesieniu do zaprezentowanego sprawozdania.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Krzysztof Łaszkiewicz:

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, szanowni państwo, tak jak powiedziała pani przewodnicząca podkomisji, może zacznę od tego, że wypracowano consensus. Ja, reprezentując pana prezydenta, ten consensus akceptuję i się pod nim podpisuję.

Natomiast chciałbym powiedzieć, jaka jest geneza tego projektu. Otóż pan prezydent wyszedł z założenia, że po określonym czasie funkcjonowania sądownictwa administracyjnego i po reformie chyba z 2003 r. można dziś uznać, że istniejące doświadczenia pozwoliły przygotować projekt idący naprzeciw oczekiwaniu obywateli, którzy są słabszą stroną, aby obywatel w państwie prawa mógł w sposób łatwiejszy dochodzić swoich praw przed sądami administracyjnymi. Proszę pamiętać, że stosunek administracyjno-prawny nigdy nie jest równy i cechuje się tym, że jest to stosunek nierówny. To jest jakby drugie etap reformy sądownictwa administracyjnego i już nie organizacyjny, natomiast merytoryczny. Właśnie po tych doświadczeniach pan prezydent wychodzi z założenia, że 25 lat wolności pozwala na sformułowanie takiego modelu państwa prawnego, w którym obywatel będzie się czuł w sposób oczywisty podmiotem, a nie przedmiotem. Chodzi, mówiąc krótko, o praworządność, która była w minionym okresie traktowana tak, że to obywatel ma przestrzegać prawa, a sama nazwa wskazuje praworządność, a więc rządzenie prawem. Z tego względu prezydent wyszedł z tą inicjatywą, rozpoczynając pewien kierunek w zmianach prawa idący w sposób proobywatelski. Chyba nie dalej jak wczoraj albo przedwczoraj przez Wysoką Izbę rozpatrywany był również projekt pana prezydenta

w zakresie ordynacji podatkowej, aby jednak to obywatel czuł się w jakiś sposób bezpieczny, jeżeli są wątpliwości. W tym kierunku również poszedł ten projekt nowelizujący ustawę o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Nie ukrywam, że w bardzo dużym stopniu przy opracowaniu tego projektu korzystaliśmy z doświadczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego i osobiście pana profesora Hausera, który po okresie iluś lat od momentu reformy sądownictwa administracyjnego, mógł nam przedstawić te kwestie, które w państwie prawnym powinny być rozwiązane, ale przede wszystkim, tak jak powiedziała pani poseł Zofia Czernow, prezydentowi chodziło o ułatwienie, umożliwienie, przyspieszenie i danie jasnego sygnału dla obywatela, w jakich przypadkach jakie ma być rozstrzygnięcie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję panu, panie ministrze. Otwieram dyskusję. Czy pan minister Hajduk chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Wojciech Hajduk:

Szanowna pani przewodnicząca. W zakresie przedłożonych projektów chciałem wskazać, że odnośnie do projektu prezydenckiego minister sprawiedliwości i rząd w całości popierają inicjatywę, nie zgłaszają żadnych zastrzeżeń i żadnych uwag. W odniesieniu do projektu senackiego, to inicjatywa jest również konieczna i warta poparcia. Chciałem wskazać, że zgodnie ze stanowiskiem rządu proponujemy dokonanie poprawek w art. 177 § 3, 4 i 5 p.p.s.a. oraz w art. 253 § 2 p.p.s.a. To są poprawki, które zostały zgłoszone w stanowisku rządu, przy czym pozostawiamy Wysokiej Komisji do uznania, w jakim zakresie i czy poprawki należy przyjąć czy też nie. Jednocześnie chciałem wskazać, że zostałem poproszony o to, żeby przedstawiciel ministra finansów mógł się wypowiedzieć co do projektu prezydenckiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Nad poprawkami będziemy się wspólnie zastanawiać w trakcie przyjmowania sprawozdania, bo te poprawki, tak jak pan minister zasygnalizował, państwo posłowie otrzymali i w nich jest wskazane, której zmiany dotyczą i którego artykułu naszego sprawozdania. Kto z pań i panów posłów lub zaproszonych gości chciałby zabrać głos?

Głos z sali:

Ministerstwo Finansów.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Za chwilę, pytam najpierw państwa posłów. W tej chwili zgłoszeń nie słyszę. Bardzo proszę, Ministerstwo Finansów, pan się zgłaszał. Proszę się przedstawić.

Zastępca dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług Ministerstwa Finansów Jacek Kaute:

Dzień dobry. Jacek Kaute, zastępca dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Moja wątpliwość ma związek z nowelizacją zawartą w art. 1 pkt 10 lit. b) projektu dotyczącą dodania § 4 do art. 35 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi…

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Jeśli można, to chciałabym pana, panie dyrektorze, poprosić, żeby przygotowaną poprawkę zaprezentował pan, jak dojdziemy do tej zmiany, dobrze? Wtedy udzielę panu głosu i pan przedstawi tę poprawkę. Proszę tylko ją zaprezentować na piśmie.

Zastępca dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług MF Jacek Kaute:

Pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług MF Jacek Kaute:

Ja nie mam poprawki, tylko zrodziła się wątpliwość co do interpretacji tego przepisu, więc pozwolę sobie zabrać głos, kiedy przepis ten będzie omawiany.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dobrze, dziękuję bardzo. Nie widzę więcej osób chętnych do zabrania głosu. Wobec tego zamykam dyskusję i przystępujemy do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji.

Czy do tytułu ustawy są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła tytuł ustawy.

Czy do zdania wstępnego są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam, że zdanie wstępne zostało przyjęte.

Czy do zmiany pierwszej dotyczącej art. 3 są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Stwierdzam, że zmiana pierwsza została przyjęta przez Komisję.

Czy do zmiany drugiej są uwagi? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana druga została przyjęta.

Czy do zmiany trzeciej są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana trzecia została przyjęta.

Czy do zmiany czwartej są uwagi? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana czwarta została przyjęta przez Komisję.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany piątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana piąta została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany szóstej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana szósta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siódmej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana siódma została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany ósmej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana ósma została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziewiątej? Nie słyszę. Nie ma uwag. Zmiana dziewiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziesiątej? Bardzo proszę, pan dyrektor. Udzielam panu głosu.

Zastępca dyrektora Departamentu Podatku od Towarów i Usług MF Jacek Kaute:

Dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, nim wskażę moją wątpliwość, jaka rodzi się na tle pkt 10 lit. b), bo tylko tej jednostki redakcyjnej dotyczy moja wątpliwość, chciałbym dosłownie hasłowo nakreślić problem mający związek z interpretacjami indywidualnymi, co również wymaga hasłowego odniesienia się do tej instytucji. Otóż, jak wszyscy wiemy, organ podatkowy w interpretacji indywidualnej przedstawia zainteresowanemu, jak w ocenie organu należy interpretować przepisy prawa podatkowego w opisanym zdarzeniu. Jest to ważna instytucja. W zeszłym roku wydanych zostało prawie 34 tys. interpretacji indywidualnych. Co istotne, interpretacje indywidualne wydawane są w imieniu ministra finansów przez upoważnionych dyrektorów izb skarbowych. Minister finansów dąży przy tym do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów podatkowych i jest on uprawniony do zmiany interpretacji indywidualnych. Zatem na tle interpretacji indywidualnych mamy do czynienia z sytuacją, że dyrektorzy izb skarbowych wydają w imieniu ministra finansów interpretacje indywidualne, jednocześnie jednak minister finansów czuwa nad ich jednolitością i może zmieniać te interpretacje indywidualne wydawane przez dyrektorów izb skarbowych. Interpretacje te mogą być zaskarżane i poddane kontroli sądów administracyjnych. Na dzień dzisiejszy na tle brzmienia całego art. 35 p.p.s.a. nikt nie ma wątpliwości, że zarówno pracownicy izb skarbowych, jak i pracownicy Ministerstwa Finansów, mają prawo występować w związku z kontrolą legalności tych interpretacji. Tak się zresztą dzieje i pracownicy ci występują czy to przed sądami wojewódzkimi, czy to przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. Rodzi się zatem pytanie, czy po wprowadzeniu § 4 do art. 35 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zawartego w pkt 10 w lit. b), zarówno pracownicy izb skarbowych, jak i Ministerstwa Finansów będą uprawnieni do występowania przed sądami administracyjnymi?

Tak jak mówiłem na początku, interpretacje indywidualne wydają dyrektorzy izb skarbowych w imieniu ministra finansów, jednocześnie jednak minister czuwa nad ich

jednolitością i ma prawo je zmieniać. Czyli w związku z charakterem tej instytucji zrozumiałym jest, że zasadny jest udział i możliwość udziału w rozprawie przed sądem administracyjnym zarówno pracowników izby skarbowej, jak i Ministerstwa Finansów. Pojawiają się wątpliwości i stąd moje pytanie, ponieważ z brzmienia przepisu można wnioskować, że pracownikiem jednostki organizacyjnej organu, który wydał zaskarżony akt, jest albo pracownik izby, jeśli uznać, że organem jest dyrektor izby skarbowej wydający tę interpretację, albo pracownik ministerstwa, jeśli uznać, że organem jest minister finansów. Przepis w § 4 mówi o pracowniku jednostki kierowanej przez ten organ, konkretnej jednostki. Stąd moje pytanie, jaka była intencja co do tego przepisu? Czy nie zostanie osiągnięty niezamierzony efekt w kontekście takiej treści przepisu? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę pana ministra Krzysztofa Łaszkiewicza o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w KPRP Krzysztof Łaszkiewicz:

Pan dyrektor wyraźnie powiedział, że dyrektor izby skarbowej jest upełnomocniony przez ministra finansów, czyli ma jego pełnomocnictwo. Teraz z punktu widzenia obywatela, jeżeli dyrektor wydał decyzję w imieniu ministra, ale mając jego pełnomocnictwo do wydania takiego aktu, to obywatel może przecież odwołać się do ministra finansów. Może, może. Jeżeli zaś przyjmiemy, że dyrektor wydaje tylko i wyłącznie, nie on jest decydentem, ale decydentem jest minister finansów, to w takiej sytuacji właściwie obywatel z kim ma spór prawny? Z ministrem finansów, a nie z dyrektorem izby skarbowej. Jeżeli dyrektor izby skarbowej wydał decyzję niekorzystną dla obywatela, to on powinien umieć tę decyzję obronić w sądzie. Jeżeli natomiast musi się posiłkować organem wyższego szczebla, bo nie jest w stanie obronić decyzji, którą sam wydał, to pytanie jest takie, czy faktycznie mieści się to w ramach państwa prawnego, praworządności? Czy ten obywatel jest postawiony w sytuacji, w której owszem dyrektor wydał decyzję, ale i tak będzie jeszcze decydował w jego sprawie minister finansów. Dlatego dla czystości postępowania, jeżeli charakter tego upoważnienia jest taki, że dyrektor ma upoważnienie do wydania decyzji, to mówiąc wprost, niech dyrektor izby skarbowej broni tej decyzji w stosunku do obywatela. A jeżeli nie umie obronić, to jest pytanie, dlaczego taką, a nie inną decyzję wydał?

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Chciałabym Biuro Legislacyjne poprosić o zajęcie stanowiska w tej kwestii, która została przed chwilą poruszona. Jeszcze za chwilę udzielę panu głosu, panie dyrektorze, ale teraz poproszę panią mecenas. Bardzo proszę.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, to jest kwestia merytoryczna. Ona była kilkakrotnie poruszana na posiedzeniu podkomisji, była wyjaśniana zarówno przez przedstawicieli prezydenta, jak też stronę rządową. Biuro Legislacyjne nie ma zastrzeżeń w zakresie swoich kompetencji, czyli tak naprawdę sposobu zapisu legislacyjnego tego przepisu, jego umiejscowienia.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Jeszcze przewodnicząca podkomisji, pani poseł Zofia Czernow. Proszę bardzo.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Poruszona sprawa była znana podkomisji, przez cały czas procedowania wracaliśmy do tego rozstrzygnięcia, bo przedstawiciele Ministerstwa Finansów podnosili to bardzo zdecydowanie, ale po dyskusji podkomisja nie zgodziła się, aby nie rozszerzać o przedstawicieli Ministerstwa Finansów, o jednostkę nadrzędną. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pan prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego. Bardzo proszę, panie profesorze.

Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Roman Hauser:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, tak jak mówiła pani poseł Czernow, ten problem wielokrotnie pojawiał się w trakcie dyskusji w pracach podkomisji. Skąd bierze się ten spór, który się pojawił? W założeniach indywidualne interpretacje podatkowe miały być wydawane przez ministra finansów i taka była pierwotna koncepcja. Ponieważ okazało się, że tych interpretacji podatkowych jest wiele i minister finansów, że tak powiem, nie mógł sobie poradzić, podzielił tę swoją kompetencję i upoważnił wybranych dyrektorów izb skarbowych, tych do których ma największe zaufanie, czy uważa, że najlepiej te izby funkcjonują. W związku z tym ja nie znajduję racji, które miałyby przemawiać za tym, by na etapie skargi do sądu administracyjnego to uprawnienie wracało do ministra, bo jakby te role procesowe się nie zgadzają. Minister nie uczestniczy w postępowaniu, a nagle w postępowaniu sądowym miałby się pojawiać jako strona. To jest załamana równowaga w postępowaniu.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że wszystkie kwestie, które budziły wątpliwości, zostały wyjaśnione, na posiedzeniu podkomisji ten problem został szczegółowo zanalizowany. Pytam państwa posłów, czy po tych wyjaśnieniach są uwagi do zmiany dziesiątej? Nie słyszę. Dziękuję bardzo. Zmiana dziesiąta została przyjęta.

Przechodzimy do zmiany jedenastej. Czy są uwagi państwa posłów do zmiany jedenastej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana jedenasta została przyjęta.

Czy do zmiany dwunastej są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dwunasta została przyjęta.

Czy ktoś zgłasza uwagi do zmiany trzynastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana trzynasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czternastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana czternasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany piętnastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana piętnasta została przez Komisję przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany szesnastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana szesnasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemnastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana siedemnasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany osiemnastej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana osiemnasta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dziewiętnastej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana dziewiętnasta została przyjęta.

Czy ktoś z państwa wnosi uwagi do zmiany dwudziestej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dwudziesta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwudziestej pierwszej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana dwudziesta pierwsza została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwudziestej drugiej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana dwudziesta druga została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwudziestej trzeciej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana dwudziesta trzecia została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwudziestej czwartej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dwudziesta czwarta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwudziestej piątej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana dwudziesta piąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwudziestej szóstej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dwudziesta szósta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany dwudziestej siódmej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana dwudziesta siódma została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany dwudziestej ósmej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana dwudziesta ósma została przyjęta.

Czy państwo posłowie wnoszą uwagi do zmiany dwudziestej dziewiątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana dwudziesta dziewiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej pierwszej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta pierwsza została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej drugiej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta druga została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej trzeciej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta trzecia została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej czwartej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta czwarta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej piątej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta piąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej szóstej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta szósta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej siódmej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana trzydziesta siódma została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany trzydziestej ósmej? Nie ma. Dziękuję.

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, jeśli nie ma innych uwag, my mamy uwagę redakcyjną, jeżeli chodzi o § 2. W zdaniu drugim jest mowa o wymierzeniu grzywny w wysokości, o której mowa w art. 154 § 6. W innych miejscach projektu posługujemy się sformułowaniem w wysokości określonej, na przykład w § 3 tego przepisu czy w zmianie czterdziestej w literze c). W związku z tym chcielibyśmy redakcyjnie to uzgodnić, posługiwać się sformułowaniem „w wysokości określonej, o której mowa w art. 154 § 6 tego przepisu”. To jest jedna kwestia. Natomiast w § 3 uwaga analogiczna, trzecia linijka tekstu od końca: „wymierzyć organowi grzywnę w wysokości określonej w art. 154 § 6” i dalej: „lub przyznać od organu na rzecz skarżącego sumę pieniężną”; i tutaj posłużyliśmy się sformułowaniem „w wysokości określonej, o której mowa w art. 154 § 7”. Jest to forma niedopuszczalnego, niezgodnego z zasadami techniki prawodawczej podwójnego odesłania, ponieważ art. 154 § 7, który jest dodawany przez zmianę czterdziestą drugą projektu odsyła z kolei do art. 154 § 6, a konkretnie do sumy pieniężnej określonej w tamtym przepisie. W związku z tym proponujemy nadanie brzmienia końcówce tego zdania, czyli mowa jest w tej chwili o § 3 w art. 145a: wymierzyć organowi grzywnę w wysokości określonej w art. 154 § 6 lub przyznać od organu na rzecz skarżącego sumę pieniężną do wysokości połowy kwoty, o której mowa w art. 154 § 6. Ja przeczytałam „do wysokości kwoty”, ponieważ takim sformułowaniem projektodawca posłużył się w zmianie czterdziestej trzeciej, analogicznej, czyli orzeczeniu organowi grzywny do wysokości określonej w art. 154 § 6 i wydaje się, że taki jest sens tego przepisu, to znaczy ma istnieć możliwość miarkowania, czyli do wysokości połowy kwoty, a nie w wysokości połowy kwoty. Jeżeli wnioskodawcy taką intencję potwierdzą, to chcielibyśmy ten przepis poprawić tak, jak przeczytałam.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, oczywiście. Czy są uwagi państwa posłów do takiej zmiany redakcyjnej? Nie słyszę.

Czy do zmiany trzydziestej ósmej z wprowadzeniem zmian redakcyjnych, które zgłosiła pani mecenas, są uwagi państwa posłów? Nie ma. Dziękuję. Przyjmujemy zmianę trzydziestą ósmą.

Czy są uwagi do zmiany trzydziestej dziewiątej? Nie słyszę. Zmiana trzydziesta dziewiąta została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany czterdziestej? Nie ma. Zmiana czterdziesta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej pierwszej? Nie słyszę. Zmiana czterdziesta pierwsza została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej drugiej? Nie słyszę. Zmiana czterdziesta druga została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej trzeciej? Proszę Biuro Legislacyjne, proszę pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. Tu jest uwaga bardzo podobna do tej, którą zgłaszałam wcześniej. W dodawanym § 3 posługujemy się sformułowaniem „sąd może orzec o wymierzeniu organowi grzywny do wysokości określonej w art. 154 § 6". W częściowo identycznie brzmiących przepisach to jest w zmianie w dodawanym art. 145a § 2 mowa jest o wymierzeniu organowi grzywny w wysokości, o której mowa w art. 154 § 6 po zmianie w wysokości określonej w art. 154 § 6. Takie samo sformułowanie, czyli wymierzeniu organowi grzywny „w wysokości", a nie „do wysokości" znajduje się w zmianie czterdziestej w lit. c) w § 2. W związku z tym jeśli intencją wnioskodawców jest taki sam sposób wymierzania organowi grzywny, czyli w wysokości określonej w art. 154 § 6, to również należałoby tę zmianę czterdziestą trzecią w § 3 poprawić, czyli nie posługiwać się sformułowaniem „grzywny do wysokości określonej" tylko „grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6". Chyba że nam się wydaje, że tak nie jest, ale być może samo sformułowanie „w wysokości określonej w art. 154 § 6" ma oznaczać, iż sąd nie może tutaj dokonywać miarkowania, ponieważ art. 154 § 6 mówi o możliwości wymierzenia grzywny do dziesięciokrotności miesięcznego wynagrodzenia, natomiast taka możliwość miarkowania byłaby dopuszczona w art. 155 § 3, czyli w zmianie czterdziestej trzeciej, o której rozmawiamy, gdzie wnioskodawcy posługują się sformułowaniem „do wysokości". Nam się wydaje, że jednak sens tych przepisów jest taki sam, dyspozycja jest taka sama, natomiast jest to kwestia też do wyjaśnienia w tej chwili i ewentualnie potwierdzenia przez wnioskodawców, czy zamysł w tych przepisach jest identyczny, czy też zmiana w art. 155, czyli zmiana czterdziesta trzecia, jednak zawiera inną intencję niż wcześniejsza.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Pani przewodnicząca podkomisji Zofia Czernow prosiła o głos. Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Szanowni państwo, przypominam sobie dyskusję podczas posiedzenia. Zależało nam na miarkowaniu kary. Na początku w swoim wystąpieniu też to podkreśliłam i to zostało uzgodnione z wnioskodawcami projektu. Uważamy, że „do wysokości" powinno pozostać. Przynajmniej taka jest intencja i ustalenia podkomisji, żeby miarkować karę. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Witold Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Chciałem zwrócić uwagę na orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, które także idzie w tym kierunku. Mamy sytuację zbliżoną do deliktu administracyjnego. Celem tych grzywien jest przymuszenie do realizacji określonego obowiązku, natomiast Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że w części dotyczącej ograniczenia się tylko do kary zobiektywizowanej, ten standard ochrony prawa własności również jest niedostateczny. Tak więc wydaje się, że zasada miarkowania w zależności od przyczynienia się osób trzecich, sytuacji zarobkowej byłaby jak najbardziej wskazana.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Czy po tych wyjaśnieniach pani mecenas chciałaby zabrać głos?

Legislator Magdalena Klorek:

Nie, pani przewodnicząca. Do tej zmiany nie.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy są uwagi do zmiany czterdziestej trzeciej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana czterdziesta trzecia została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej czwartej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana czterdziesta czwarta została przyjęta.

Czy zgłaszają państwo posłowie uwagi do zmiany czterdziestej piątej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana czterdziesta piąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej szóstej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana czterdziesta szósta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej siódmej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana czterdziesta siódma została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej ósmej? Nie ma. Dziękuję. Zmianę czterdziestą ósmą przyjęliśmy.

Czy są uwagi do zmiany czterdziestej dziewiątej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana czterdziesta dziewiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej? Proszę bardzo pani przewodnicząca Zofia Czernow.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Chciałabym zgłosić dwie poprawki do zmiany pięćdziesiątej, dokładnie do art. 177, już wcześniej pan minister wskazywał na to, one są doprecyzowujące i dookreślające, żeby nie było żadnych wątpliwości w interpretacji. Mianowicie § 3 w zmianie pięćdziesiątej w art. 177 otrzymałby brzmienie: „W razie ustanowienia w ramach prawa pomocy adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego po wydaniu orzeczenia na wniosek złożony przez stronę, której doręcza się odpis orzeczenia z uzasadnieniem sporządzonym z urzędu albo przez stronę, która prawidłowo zgłosiła wniosek o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia, termin do wniesienia skargi kasacyjnej biegnie od dnia zawiadomienia pełnomocnika o jego wyznaczeniu, jednak nie wcześniej niż od dnia doręczenia stronie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem" Mamy uzasadnienie do tej poprawki.

Druga zmiana w pierwszej poprawce dotyczy § 5, który otrzymuje brzmienie: „W przypadku odmowy przyznania prawa pomocy w zakresie obejmującym ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego na wniosek, o którym mowa w § 3, bieg terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie może rozpocząć się wcześniej niż od dnia doręczenia stronie postanowienia, a jeżeli strona wniesie środek zaskarżenia na to postanowienie, wcześniej niż od dnia doręczenia postanowienia kończącego postępowanie w tym przedmiocie". To jest pierwsza poprawka.

Przeczytam może drugą poprawkę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Nie, nie. Będziemy procedowali poprawkami. Czy do zmiany pięćdziesiątej z poprawką numer 1 są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana pięćdziesiąta z poprawką numer 1 została przyjęta. Proszę tylko. żeby pani przewodnicząca złożyła podpis. Biuro Legislacyjne. Proszę pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o samą treść poprawki, to mielibyśmy tutaj drobną uwagę co do sformułowania „przez stronę, która prawidłowo zgłosiła wniosek o sporządzenie uzasadnienia orzeczenia". Nie wydaje nam się celowe, aby charakteryzować to zgłoszenie wniosku poprzez użycie wyrazu „prawidłowo". Wydaje się, że w dotychczasowej praktyce legislacyjnej jest mowa po prostu o zgłoszeniu wniosku, czyli sąd sporządza uzasadnienie wtedy, kiedy strona zgłosiła stosowny wniosek. Raczej nie stosuje się sformułowania, że sąd sporządza uzasadnienie, jeżeli strona prawidłowo złożyła wniosek. Stąd też proponowalibyśmy, aby Wysoka Komisja rozważyła zrezygnowanie z tego, naszym zdaniem, niepotrzebnego doprecyzowania. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. To wydaje się słuszna propozycja Biura Legislacyjnego. Nie słyszę innych uwag. Ponownie pytam państwa posłów.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej z poprawką numer 1, o którą pytałam, z propozycją Biura Legislacyjnego wykreślenia słowa „prawidłowo"? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana pięćdziesiąta z poprawką numer 1 została przyjęta.

Proszę panią poseł Czernow o przedstawienie poprawki numer 2 do zmiany pięćdziesiątej.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Tak, zgadza się. Poprawka numer 2 dotyczy § 4, który otrzymałby brzmienie: „Jeżeli pełnomocnik wyznaczony na podstawie art. 253 § 2 nie stwierdza podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, składa w sądzie w terminie do wniesienia skargi kasacyjnej sporządzoną przez siebie opinię w tym przedmiocie wraz z odpisem dla strony, dla której został ustanowiony. Sąd doręcza odpis opinii stronie. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej przez stronę biegnie od dnia doręczenia odpisu opinii, o czym sąd poucza stronę, dokonując doręczenia". Druga część poprawki drugiej. Po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu: „Przepisu § 4 zdanie trzecie nie stosuje się, jeżeli sąd stwierdzi, że opinia nie została sporządzona z zachowaniem zasad należytej staranności. W takim przypadku sąd zawiadamia o tym właściwą okręgową radę adwokacką, radę okręgowej izby radców prawnych, Krajową Radę Doradców Podatkowych lub Krajową Radę Rzeczników Patentowych, która wyznacza innego pełnomocnika". I to jest całość drugiej poprawki.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy są uwagi? Pan prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego. Proszę bardzo panie profesorze.

Prezes NSA Roman Hauser:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, dzisiaj otrzymaliśmy te propozycje w związku z tym tak na gorąco odnosząc się do propozycji zawartej w literze a) § 4, chcę powiedzieć, że powoduje ona wydłużenie postępowania sądowo-administracyjnego, a nie skrócenie, które było intencją przedłożenia prezydenckiego. Sformułowana tu reguła powoduje, że pełnomocnik składa do sądu, sąd zawiadamia stronę, a przecież w istocie pełnomocnictwo jest związkiem między tym, kto udziela pełnomocnictwa i tym, kto pełnomocnictwo odbiera, w związku z tym obarczanie tym sądu, moim zdaniem, jest nieporozumieniem. To jest przecież umowa-zlecenie między dwoma podmiotami i wejście sądu, moim, zdaniem nie znajduje uzasadnienia. I druga kwestia związana z § 4. Wiem, że jest podobna regulacja w Kodeksie postępowania cywilnego, ale ona budzi moje wątpliwości. Nie stosuje się, jeżeli sąd stwierdzi, że opinia nie została sporządzona z zachowaniem zasad należytej staranności. Mamy ewidentną dziurę, bo nie ma żadnej przewidzianej tu procedury, w jakim trybie, w jakim składzie, który sąd miałby stwierdzić, że opinia jest sporządzona bez należytej staranności. Dodatkowo jeszcze to rozwiązanie może budzić pewne wątpliwości natury konstytucyjnej. Pozwolę sobie przypomnieć brzmienie art. 17 ust. 1 Konstytucji: „W drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony". Zatem ta ocena w gruncie rzeczy jakości wykonywania tych usług powinna należeć do samorządu zawodowego, a nie do sądu.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze, o stanowisko, ponieważ została zgłoszona poprawka.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Pani przewodnicząca, jeżeli chodzi o pkt a) tego przedłożenia, to rozumiem, że intencją przepisu było umożliwienie stronie złożenia skargi kasacyjnej w przypadku złożenia przez jej pełnomocnika opinii o stwierdzeniu braku podstaw do wniesienia tej skargi. Innymi słowy, jeżeli założymy, że jeżeli strona nawet w przypadku negatywnej opinii swego pełnomocnika ustanowionego przez sąd ma mieć prawo do złożenia skargi kasacyjnej, musimy mieć możliwość ustalenia terminu, od którego trzeba dla tej strony liczyć początek terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. I stąd jest ta procedura, by to sąd

doręczał, a nie pełnomocnik, negatywną opinię, ponieważ jeżeli sąd doręczy, będzie możliwość ustalenia terminu, od którego biegnie termin do złożenia skargi kasacyjnej.

Jeżeli zaś chodzi o § 4 a, to w tym zakresie chcę pozostawić Wysokiej Komisji do uznania, czy ten przepis powinien się znaleźć, czy nie powinien się znaleźć. On jest sporządzony na kształt procedury cywilnej, gdzie sąd dokonuje oceny rzetelności złożonej skargi kasacyjnej od strony standardów dotyczących pisma procesowego i tak dalej. W każdym razie pan prezes zgłaszał zastrzeżenia, że procedura w zakresie skargi kasacyjnej w postępowaniu cywilnym i administracyjnym jest odrębna, gdyż w jednym przypadku dotyczy prawomocnych orzeczeń, w drugim przypadku jest środkiem zaskarżenia wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego, więc rzeczywiście jest tutaj rozbieżność. Dlatego pozwalam sobie poprosić państwa posłów o rozstrzygnięcie tej kwestii. Jeżeli mógłbym, to poprosiłbym o umożliwienie wypowiedzenia się specjaliście, panu sędziemu, który się tą sprawą zajmował szczegółowo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo proszę, panie sędzio.

Główny specjalista w Departamencie Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości Michał Antoniak:

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca. Sprostowanie, nie jestem sędzią, jestem głównym specjalistą w Ministerstwie Sprawiedliwości, Michał Antoniak. Tylko jedno krótkie wyjaśnienie odnośnie do tego, co mówił pan prezes Hauser, jeśli chodzi o nadzór samorządu nad prawidłowością działania pełnomocnika w tym zakresie. Ponieważ my tymi przepisami też wykonujemy wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Subicka przeciwko Polsce, to była też kwestia, na którą też bardzo mocno zwracało uwagę Ministerstwo Spraw Zagranicznych, żebyśmy należycie uwzględnili wszystkie konsekwencje tego wyroku. W tym wyroku Trybunał zaprezentował pogląd, że względy sprawiedliwości proceduralnej muszą zapewniać stronie możliwość tego, że jej sprawa zostanie rozpatrzona przez merytoryczny sąd. Mówiąc prościej, to, że w przypadku gdyby pełnomocnik w jakiś sposób nierzetelnie podszedł do sporządzenia tej opinii i strona może wystąpić z wnioskiem do właściwego samorządu, żeby na przykład wszczął postępowanie dyscyplinarne przeciwko pełnomocnikowi albo że może żądać od niego odszkodowania w drodze powództwa cywilnego, nie powoduje, że w sprawie merytorycznej, w tym postępowaniu, które jest właściwym postępowaniem, w którym będzie rozstrzygana kwestia praw jednostki zachowania wystarczającej gwarancji. To tylko uwaga porządkująca, żebyśmy mieli wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na uwadze. Dziękuję uprzejmie.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Jeszcze pan przewodniczący Kropiwnicki. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Chciałem dopytać panią przewodniczącą i pana ministra, czy ja dobrze rozumiem poprawkę w literze b)? Jeżeli sąd uznaje, że opinia nie została sporządzona z zachowaniem należytej staranności, to zawiadamia właściwy samorząd, tak?

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Tak, który wyznacza innego pełnomocnika.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Ja uważam, że to jest dobra poprawka. To tak naprawdę jest jednak instrument dyscyplinujący pełnomocników. Uważam, że powinniśmy to przyjąć, więc rekomenduję, myślę, że podobnie jak pani przewodnicząca, przyjęcie całej tej poprawki. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan przewodniczący Piotrowicz.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Jeżeli chodzi o poprawkę zawartą w punkcie a), to myślę, że zasługuje ona na akceptację. Natomiast mam poważne wątpliwości,

a zasadniczo jestem przeciwny poprawce opisanej w punkcie b). Warto przecież zwrócić uwagę na to, że dziś trzeba pozostawić kwestię oceny pracy pełnomocnika stronie, która go ustanowiła. Dziś wiemy, że strony niezadowolone z działalności swojego pełnomocnika same zawiadamiają właściwe organy samorządu zawodowego, dlatego myślę, że nie ma takiej potrzeby, żeby tym obowiązkiem obarczać sąd administracyjny w tym wypadku. Tak że jestem za przyjęciem poprawki określonej w punkcie a), natomiast myślę, że poprawka b) idzie zbyt daleko.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś chciałby jeszcze zabrać głos? Pan minister Łaszkiewicz. Proszę bardzo panie ministrze.

Sekretarz stanu w KPRP Krzysztof Łaszkiewicz:

Proszę państwa, ja myślę, że warto by się też zastanowić nad tym, o czym wspomniał pan prezes Hauser, w jakim trybie byłoby to rozpatrywane. To jest istotna kwestia, bo nie ma tutaj trybu. Mając na uwadze oczywistą intencję, która jest jak najbardziej zasadna, trzeba by było jednak doprecyzować, w jakim trybie, jeżeli miałaby być utrzymana ta poprawka w punkcie b.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz pan przewodniczący Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Powiem tak, nie rozumiem, szanowni panowie, domagania się specjalnego trybu. Jak jest sąd, który orzeka, uznaje, że coś jest zrobione z rażącym naruszeniem należytej staranności, to sam uznaje. To co, potrzebuje wyroku w tej sprawie? Nie przesadzajmy. Jeżeli uważa, że pełnomocnik ewidentnie nie dochowuje należytej staranności i działa wręcz na szkodę często dużo słabszej strony, której interesy są zagrożone, to zawiadamia samorząd. Ja uważam, że to jest jak najbardziej dobre rozwiązanie. Bo przecież sąd powinien też pomagać stronie po to, żeby samorząd mógł wyciągać z tego wnioski.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan prezes. Proszę, panie profesorze.

Prezes NSA Roman Hauser:

Może inaczej czytamy ten przepis? Z przepisu wynika, że sąd ma stwierdzić brak należytej staranności. Moje pytanie jest następujące: w jakim postępowaniu i kto ma to robić w sądzie?

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Zdroworozsądkowy.

Prezes NSA Roman Hauser:

Tak, tak, tak, panie pośle nie ma…

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Nie ma w sądzie administracyjnym zdrowego rozsądku? Nie posługujecie się czymś takim?

Prezes NSA Roman Hauser:

Jest, panie pośle, ale wpływa do sądu odpis pisma, bo o takiej sytuacji mówimy, w którym pełnomocnik odmawia sporządzenia skargi kasacyjnej. To wpływa do sądu, ale teraz trzeba by wyznaczyć sędziego lub skład sądu, który by dokonał oceny i stwierdził, nie przypuścił, ale stwierdził, że ta opinia jest sporządzona bez staranności i po takim stwierdzeniu wysyła do izby adwokackiej, która wyznacza kolejnego pełnomocnika.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo, panie prezesie. Już udzielam głosu następnym chętnym do wypowiedzenia się w tej kwestii. Oczywiście ten przepis czy ta propozycja poprawki budzi liczne kontrowersje, bo sąd w tym przypadku ingerowałby także swoim działaniem w samorząd. Można by przyjąć, że ta ingerencja jest dopuszczalna oczywiście, ale w przypadku kiedy musiałby wydać określone rozstrzygnięcie w tej kwestii, to wymagana jest istotnie

pewna precyzja, jeśli chodzi o sam tryb postępowania, więc te uwagi wydają się bardzo słuszne. Proszę bardzo, pan poseł Witold Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Krótko, bo rzeczywiście mamy do czynienia z takim postulatem *de lege ferenda.* Warto byłoby się w niedługiej perspektywie nad tym pochylić, ale wprowadzenie dzisiaj jednak nowej instytucji, czegoś w rodzaju przedsądu, która stanowiłaby właściwie konieczność merytorycznego ustosunkowania się do treści skargi kasacyjnej, bo na podstawie jakich przesłanek sąd miałby spełnić to niedookreślone konstytucyjnie pojęcie. Będzie to rodziło naprawdę bardzo dużo wątpliwości, poza oczywiście kwestiami proceduralnymi, bo moglibyśmy na tym etapie zastanowić się, czy zarządzeniem, czy postanowieniem. Wydaje mi się, że to jest ingerencja niemalże ustrojowa. Ja się zgadzam z panem przewodniczącym Kropiwnickim mimo tej subtelności, która wywołała u państwa uśmiech, że jest kwestia zdroworozsądkowa. Ona jest. Ona jest dlatego, że w sytuacji kiedy rzeczywiście pełnomocnicy w sposób rażący naruszają swoje obowiązki, to odbywa się to zawsze w pewnym środowisku, ono jest koherentne i informacja o tym, że któryś z pełnomocników w sposób niewłaściwy wykonuje swoje obowiązki, jest przedmiotem takiej wiedzy, która może zawsze stanowić o podjęciu postępowania dyscyplinarnego wobec tych osób. Natomiast my jakby dajemy w tej chwili sądowi obowiązek strażnika ochrony praw osoby, która występuje w tym postępowaniu i to wykracza poza ustrojowy zakres, jaki mamy dzisiaj na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Ale rzeczywiście warto by się w niedługiej perspektywie nad tym zastanowić.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Po co w niedługiej jak teraz to mamy?

Poseł Witold Pahl (PO):

Systemowe rozwiązania, panie pośle, systemowe.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan przewodniczący Piotrowicz i za chwilę pan poseł Borys Budka.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. W pełni podzielam wywody pana profesora Hausera. Chciałbym tylko jeszcze dodać do tego, w jakiej sytuacji znalazłby się samorząd, który by otrzymał takie stanowisko sądu? Samorząd miałby związane ręce, bo w przeciwnym wypadku podważałby stanowisko sądu. Wydaje się, że i na ten aspekt należałoby zwrócić uwagę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO):

Szanowni państwo, miałem te same wątpliwości, ale dzięki naszym ekspertom podejrzeliśmy Kodeks postępowania cywilnego i proszę sobie wyobrazić, że my wyważamy otwarte drzwi. Art. 118 § 6 Kodeksu postępowania cywilnego mówi tak: „Jeżeli opinia, o której mowa w § 5 nie została sporządzona z zachowaniem należytej staranności, sąd zawiadamia o tym właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy adwokat lub radca prawny". W takim przypadku właściwa okręgowa rada i tak dalej. „Przepis art. 117^3 § 2 stosuje się odpowiednio". Tu chodzi o to, że wyznacza się nowego radcę. Czyli to jest coś, co funkcjonuje w procedurze cywilnej. Ja rzeczywiście miałem wątpliwości, czy jest to postanowienie sądu, tylko że ten przepis funkcjonuje w k.p.c, już sprawdzam, kiedy on został wprowadzony, ale to nie jest coś nowego, od 2010 roku. Mogę podejrzeć orzeczenia, jak one wyglądają, natomiast jest taki przepis i on nie budzi wątpliwości. To samo jest przy skardze kasacyjnej. To jest zawsze największy wstyd dla fachowego pełnomocnika przy odrzuceniu skargi kasacyjnej, jeżeli ona nie spełnia tych wymogów. W przypadku cywilnej skargi kasacyjnej obligatoryjne jest zawiadomienie właściwego samorządu, to jest 398^6 § 4, tylko tam jest troszeczkę inaczej, tam jest mowa o odrzuceniu skargi kasacyjnej niespełniającej podstawowych wymagań. Wówczas sąd

drugiej instancji albo Sąd Najwyższy zawiadamia właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik. Znowu jest sformułowanie „sąd zawiadamia", czyli w ogóle należałoby się zastanowić, czy jest to funkcja związana z orzekaniem, czy jest to czynność administracyjna, natomiast z całą pewnością to nie jest coś, co w prawie polskim jest nowością, w związku z tym moje wątpliwości zostały rozwiane. Nie do końca pamiętałem o tym przepisie, przyznaję się, ale on jest. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Jeszcze pan poseł Witold Pahl. Proszę bardzo.

Poseł Witold Pahl (PO):

Moje wątpliwości w dalszym ciągu pozostają aktualne, bo widzimy, że standard rzetelnej legislacji nie został tutaj dochowany. Oczywiście trudno mi powiedzieć, jak to jest w praktyce. Cel podstawowy jakim jest prawo obywatela do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy na każdym etapie, a więc też ten element postępowania kasacyjnego oczywiście jest niezwykle istotny, jeśli Komisja przyjmie w tym brzmieniu jako bardziej postulatywną jednostkę redakcyjną, to w dalszym ciągu jednak problem braku rzetelnej legislacji w tym zakresie pozostanie. Powtarzam raz jeszcze, nie wiem, jak sądy dzisiaj sobie radzą z tym, jaka jest praktyka. Pewnie tak jak powiedział pan przewodniczący Kropiwnicki, zdroworozsądkowo, ale to jest wyzwanie dla nas, żeby rzeczywiście w niedalekiej przyszłości pochylić się nad systemowym rozwiązaniem.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Jeszcze ostatnia, mam nadzieję, panie przewodniczący, wypowiedź. Proszę uprzejmie.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Właściwie tylko z kronikarskiego obowiązku chciałem zaprotestować, że zgłoszenie poprawki na posiedzeniu Komisji nie naraża standardu prawidłowej legislacji, panie pośle, bo to jest absolutnie ten moment do zgłoszenia takiej poprawki. Ona nie wykracza poza zakres, jest w procedurze, więc chciałem tylko zwrócić uwagę, że to jest jak najbardziej we właściwym czasie i miejscu. Oczywiście można to było zrobić w sprawozdaniu na posiedzeniu podkomisji, ale proszę pamiętać, że podkomisja jest tylko organem Komisji, więc to Komisja rozpatruje, jest właściwa do tego, żeby wprowadzić taki przepis. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo.

Poseł Witold Pahl (PO):

Króciutko odpowiem.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę bardzo.

Poseł Witold Pahl (PO):

Niezrozumienie tematu, panie doktorze. Problem dotyczy stanu zastanego, a więc tego, że już dzisiaj mamy do czynienia z jednostką redakcyjną, która niestety w tak ważnej sferze ma charakter postulatywny, a przez swoje niedookreślenie… Oczywiście cel jest dobry. *Ratio legis* postępowania to jest pomoc ze strony sądu tej stronie, która jest potencjalnie nie z własnej winy narażona na przegrany proces i w tym duchu konieczności zmiany doprecyzowania tego w przyszłości pozostańmy.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Już nie dopuszczam nikogo do głosu. Proszę państwa, wiem, że procedujemy nad bardzo złożonym, bardzo ważnym aktem prawnym, myślę, że poświęciliśmy tej kwestii wiele czasu, wiele było wypowiedzi, ponieważ zgłaszane były takie propozycje, rozdzielam głosowanie drugiej poprawki dotyczącej zmiany pięćdziesiątej do art. 177 § 4, ponieważ są dwie propozycje, a i b.

Kto z pań i panów posłów jest za tym, żeby w drugiej poprawce w zmianie pięćdziesiątej do § 4 przyjąć zapis zawarty w literze a)? (12) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję.

Stwierdzam, że litera a) drugiej poprawki do zmiany pięćdziesiątej została przez członków Komisji zaakceptowana.

Przechodzimy do głosowania nad zapisem z literą b). Kto z państwa posłów jest za przyjęciem przepisu w brzmieniu podanym w literce b) w drugiej poprawce do zmiany pięćdziesiątej? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja 9 głosami za, 2 przeciw i 2 wstrzymujących się przyjęła zapis poprawki drugiej zawartej w literze b).

Tym sposobem zmiana pięćdziesiąta z poprawką numer 2 z literą a) i b) została przez Komisję przyjęta. Przechodzimy do zmiany pięćdziesiątej pierwszej.

Proszę bardzo, pani mecenas.

Legislator Magdalena Klorek:

Pani przed chwilą powiedziała, że zmiana pięćdziesiąta z poprawką drugą, ale również z poprawką pierwszą, co do której nie było sprzeciwu…

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, ja to wcześniej mówiłam. Dziękuję bardzo. Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej pierwszej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana pięćdziesiąta pierwsza została przyjęta.

Czy są uwagi państwa posłów do zmiany pięćdziesiątej drugiej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej trzeciej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej czwartej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej piątej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej szóstej? Nie ma. Dziękuję. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej siódmej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej ósmej? Nie ma. Dziękuję państwu. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany pięćdziesiątej dziewiątej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej pierwszej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej drugiej? Nie ma. Dziękuję. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej trzeciej? Nie ma. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej czwartej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej piątej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej szóstej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej siódmej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej ósmej? Nie ma. Została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej dziewiątej? Proszę bardzo, przewodnicząca podkomisji, pani poseł Zofia Czernow.

Poseł Zofia Czernow (PO):

Jest jeszcze jedna, trzecia, poprawka, ostatnia z mojej strony, dotycząca zmiany sześćdziesiątej dziewiątej. Proponuje się nowe brzmienie § 2, to poprawka o podobnym charakterze jak poprawka druga, to wiąże się z senackim projektem ustawy związanym z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Proponowane jest takie brzmienie § 2: Okręgowa rada adwokacka, rada okręgowej izby radców prawnych, Krajowa Rada Doradców Podatkowych lub Krajowa Rada Rzeczników Patentowych w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w §1, wyznacza pełnomocnika, zawiadamiając o tym niezwłocznie pełnomocnika oraz sąd. W zawiadomieniu kierowanym do sądu właściwa rada wskazuje imię i nazwisko wyznaczonego pełnomocnika oraz jego adres do doręczeń. W przypadku ustanowienia pełnomocnika po wydaniu orzeczenia, od którego przysługuje skarga kasacyjna, właściwa rada informuje również niezwłocznie sąd o dacie zawiadomienia pełnomocnika o jego wyznaczeniu”. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MS Wojciech Hajduk:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, ta poprawka ma na celu zwiększenie sprawności postępowania. Przepis w dotychczasowym brzmieniu nakładał obowiązek zawiadomienia sądu przez organy samorządowe o dacie doręczenia pełnomocnikowi informacji o ustanowieniu go pełnomocnikiem w sprawie. Innymi słowy, powodowało to w każdym przypadku konieczność oczekiwania przez organy samorządowe na otrzymanie zwrotnego potwierdzenia o fakcie doręczenia informacji pełnomocnikowi, podczas gdy jest to istotne tylko wtedy, kiedy mamy do czynienia z terminem procesowym, w którym ma się pełnomocnik zmieścić, jak w odniesieniu do skargi kasacyjnej. Jeżeli odstąpimy od obowiązku informowania o dacie doręczenia pełnomocnikowi informacji o wyznaczeniu go pełnomocnikiem, w tym momencie mamy szybsze zawiadomienie z sądu o fakcie ustanowienia pełnomocnika i szybsze procedowanie w całej sprawie. Jedynie w odniesieniu do kasacji jest to istotne, bo jest konieczne ustalenie terminu, od którego należy liczyć bieg skargi kasacyjnej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję bardzo. Nie słyszę innych uwag.

Czy są uwagi do zmiany sześćdziesiątej dziewiątej z poprawką trzecią, zgłoszoną przez panią poseł Zofię Czernow? Nie ma. Dziękuję. Zmiana sześćdziesiąta dziewiąta została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej pierwszej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej drugiej? Nie słyszę. Dziękuję. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej trzeciej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej czwartej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej piątej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej szóstej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej siódmej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej ósmej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany siedemdziesiątej dziewiątej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany osiemdziesiątej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do zmiany osiemdziesiątej pierwszej? Nie słyszę. Zmiana została przyjęta.

Czy są uwagi do art. 2? Nie ma. Artykuł został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 3? Nie ma. Artykuł został przyjęty.

Przystępujemy do głosowania nad całością sprawozdania. Kto z pań i panów posłów jest za uchwaleniem przez Sejm projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w brzmieniu przedłożonym przez podkomisję wraz z przyjętymi poprawkami? Kto z państwa jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła 13 głosami za, bez głosów przeciwnych i wstrzymujących się sprawozdanie podkomisji. Wyznaczam siedmiodniowy termin dla ministra spraw zagranicznych na przedstawienie opinii do wyżej wymienionego sprawozdania podkomisji.

Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Proponuję panią poseł Zofię Czernow na sprawozdawcę, dotychczas prowadzącą tę sprawę. Czy pani poseł wyraża zgodę? Dziękuję. Rozumiem, że nie ma innych chętnych, w związku z tym pani poseł Czernow będzie nas reprezentowała na forum Sejmu. Chciałam podziękować przewodniczącej pani poseł Czernow, wszystkim członkom podkomisji i wszystkim państwu, panu ministrowi, panu ministrowi Krzysztofowi Łaszkiewiczowi z Kancelarii Prezydenta, panu prezesowi Hauserowi i wszystkim pozostałym osobom, które uczestniczyły w tym trudnym niewątpliwie przygotowaniu dobrego sprawozdania podkomisji. Mam nadzieję,

że teraz prace potoczą się normalnym trybem i będziemy mogli zakończyć procedowanie. Dziękuję bardzo. Oczywiście jeszcze nie kończymy posiedzenia Komisji, bo jeszcze mamy dwie sprawy.

Pan poseł Pahl. Bardzo proszę.

Poseł Witold Pahl (PO):

Oczywiście, dziękując też za ogrom prac, bo olbrzymia zmiana została dzisiaj przyjęta i myślę, że to, na co zwracali dzisiaj uwagę także wybitni znawcy prawa konstytucyjnego, w tym profesor Garlicki, mówiący o tym, że kwestia wiążącego charakteru orzeczenia powinna być stałym elementem każdej dziedziny wymiaru sprawiedliwości. To mogło budzić wątpliwości, jeżeli chodzi o funkcjonowanie sądownictwa administracyjnego i dzisiejsze procedowanie, zakończenie pracy poprzez wprowadzenie właśnie tych orzeczeń kształtujących myślę, że tę wątpliwość znosi.

Mam dwie sprawy. Pierwsza króciutka, gorąca prośba do Komisji, abyśmy mogli się zwrócić poprzez ministra sprawiedliwości do Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości o opracowanie opinii dotyczącej stosowania art. 118 Kodeksu postępowania cywilnego. Czy rzeczywiście jest tak, w związku z tymi wątpliwościami, jakie powstały, bo pamiętajmy, że ten przepis wchodzi bardzo głęboko w kwestie stosunku obligacyjnego pomiędzy pełnomocnikiem a jego klientem, pomimo faktu, że jest to pełnomocnik z urzędu opłacany przez Skarb Państwa. To jednak nie wyłącza tego szczególnego charakteru stosunku. Mogą się zdarzyć sytuacje, kiedy to właśnie klient, akceptując taką opinię, będzie pozbawiony możliwości współpracy z pełnomocnikiem, do którego ma zaufanie, a co do którego sąd z uwagi na te niejasne do końca przesłanki wydał taką, a nie inną opinię. Chodzi o to abyśmy mogli ten standard przepisów, które idą w bardzo dobrym kierunku, jednak poprawić, jeśli można byłoby prosić na zasadzie pewnego dezyderatu, abyśmy do ministra sprawiedliwości z taką prośbą się zwrócili. To jest jedna rzecz.

Druga to jest kwestia zmiany w składzie podkomisji. Nie wiem, czy na tym etapie mogę zgłosić…

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Za chwilę, jeszcze…

Poseł Witold Pahl (PO):

Generalnie chodzi o wskazanie praktyki. W jakim zakresie, chodzi też o formę, czy istnieje taka możliwość syntetycznego przedstawienia, jakiego rodzaju jest argumentacja. To jest bardzo istotne, nie chcemy tak głęboko ingerować w kwestie wymiaru sprawiedliwości, mamy tutaj pełną swobodę oceny, ale pamiętajmy jednak, że wkroczenie w stosunek między obrońcą a jego klientem musi być uzasadnione interesem wymiaru sprawiedliwości. Mamy wątpliwości co do czytelności przesłanek.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję, panie pośle, panie przewodniczący. Myślę, że w ramach prezydium zastanowimy się w jakiej formie to zrobimy, być może poprosimy pana ministra o informację, którą przedstawi na posiedzeniu Komisji, żeby państwo posłowie ją mieli. Może nie w formie dezyderatu, ale chcielibyśmy, żeby przedstawił nam bardzo precyzyjną informację, która pokaże jak stosowane są przepisy, jakie są efekty i jak często sądy w praktyce są obciążone czy korzystają z tego przepisu. Myślę, że to jest słuszna propozycja i taką propozycję przyjmiemy. Zamykam ten punkt.

Prezes NSA Roman Hauser:

Jeśli pani przewodnicząca pozwoli…

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo proszę, panie prezesie.

Prezes NSA Roman Hauser:

Dziękuję za wsparcie, dziękuję za pomoc. To jest dobre rozwiązanie dla polskiego sądownictwa.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękujemy, panie prezesie. Dziękuję państwu, którzy uczestniczyli w pracach nad tym punktem. Oczywiście prosimy o uczestnictwo w dalszej części, jeśli ktoś z państwa sobie życzy, ale to są sprawy bardziej techniczne. Dziękuję uprzejmie.

Proszę państwa, teraz obiecuję, że już długo nie będzie, przechodzimy do punktu trzeciego porządku dziennego, to jest do rozpatrzenia wniosku o uzupełnienie składu prezydium Komisji. Jest propozycja. Klub Twój Ruch skierował do marszałka Sejmu wniosek o uzupełnienie składu prezydium. Po odejściu pana posła Biedronia, jego awansie, nie wiem, czy to awans, Klub Twój Ruch zgłosił kandydaturę pana posła Michała Kabacińskiego, po wygaśnięciu mandatu pana posła Roberta Biedronia w związku z wyborem na prezydenta Słupska. Wobec tego chciałabym ten wniosek poddać pod głosowanie. Czy ktoś wcześniej chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan przewodniczący Piotrowicz.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Chciałbym zwrócić uwagę, że od początku tej kadencji coś się zmieniło. Mamy do czynienia nie z tym klubem, który był na początku kadencji. Myślę też o parytetach, jakie obowiązują na zasadzie umownej w parlamencie i chciałbym zwrócić uwagę, że według tej wiedzy, którą dysponuję, Twój Ruch ma ośmiu zastępców, natomiast Solidarna Polska ma tylko trzech zastępców i jeżeli kiedyś uzasadniano to tym, że Twój Ruch był liczniejszym Klubem, to dziś ten walor już odpadł. Chciałem to państwu pod rozwagę podsunąć.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

SLD ilu ma zastępców?

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

SLD chyba 12.

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

No proszę.

Poseł Andrzej Dera (KPSP):

SLD jest większym klubem.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, oczywiście. Proszę państwa…

Poseł Ligia Krajewska (PO):

Chciałam zauważyć, że PSL…

Poseł Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska (SLD):

Z PSL-em nie ma problemu, bo PSL nie uczestniczy w obradach naszej Komisji.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Proszę państwa, oczywiście pan przewodniczący ma rację, że się wiele pozmieniało, ale stan faktyczny na dzień dzisiejszy jest taki, że Klub Twój Ruch, zerkam, żebym nie zmieniła nazwy, zgłosił taką propozycję do marszałka Sejmu. Myślę, że na forum prezydium uwag nikt nie wnosił, dlatego że zawsze takie oficjalne zgłoszenia są przekazywane albo na posiedzenie konwentu, albo na posiedzenie prezydium. Ponieważ nie było innych zgłoszeń, ten wniosek został skierowany na moje ręce do Komisji i ja po prostu dzisiaj go stawiam pod głosowanie, co wcale nie znaczy, że jeżeli dzisiaj dokonamy wyboru i jeśli inne kluby są większe… bo prezydium decyduje o tym, jaka liczba wiceprzewodniczących, czyli w składzie prezydiów poszczególnych komisji poszczególnym klubom przynależy. My nie jesteśmy uprawnieni do tego, żeby analizować i sprawdzać, jak to wygląda, ponieważ ten wniosek oficjalnie został skierowany, ja go dzisiaj poddaję pod głosowanie, ale inne kluby mają prawo upominać się i słusznie, jeśli są większe, jeśli mają taką możliwość, to my bardzo chętnie, bo mamy w prezydium jeszcze trochę miejsc i moglibyśmy je poszerzyć. Ja osobiście, jeśli do mnie wpłynie taki wniosek, zawsze poddam go pod głosowanie. Tyle chciałam powiedzieć. Czy są jeszcze uwagi, czy mogę przystąpić do procedury? Nie ma uwag.

Kto jest za wyborem posła Michała Kabacińskiego na funkcję zastępcy przewodniczącego Komisji? (8) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (3) Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że Komisja dokonała wyboru pana posła Michała Kabacińskiego na funkcję zastępcy przewodniczącego Komisji. Gratuluję, panie pośle, i zapraszam do prezydium.

Proszę państwa przechodzimy do realizacji czwartego punktu porządku dziennego. Zadaję pytanie, bo to jest kontynuacja czy konsekwencja tego, co wcześniej się wydarzyło. Pan poseł Biedroń odszedł z dwóch podkomisji, w związku z tym jest potrzeba uzupełnienia składu podkomisji.

Czy jest sprzeciw wobec wyboru pana posła Michała Kabacińskiego do składu podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, druk nr 2516 oraz podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania oraz niektórych innych ustaw, druk nr 1051? Nie ma sprzeciwu. Dziękuję. Pan poseł został do tych podkomisji skierowany i proszę o podjęcie prac. Jest jeszcze jeden problem. Proszę bardzo, panie przewodniczący.

Poseł Witold Pahl (PO):

Wyręczę pana posła Borysa Budkę, bo trudno być adwokatem we własnej sprawie. Z uwagi na dodatkowe obowiązki, które ujawniły się już po dokonaniu wyboru składu podkomisji, chciałbym zgłosić na miejsce pana Borysa Budki pana posła Marka Biernackiego. Mówię o podkomisji nadzwyczajnej do spraw zmian w ustawie i pan minister Biernacki oczywiście potwierdza.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Chodzi o zamianę…

Poseł Andrzej Dera (KPSP):

Chodzi o zamianę posła na posła.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Ale ja muszę to do protokołu podać, że chodzi o zmianę dotyczącą powołania podkomisji nadzwyczajnej podkomisji do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo restrukturyzacyjne, druk nr 2824, w miejsce pana posła Borysa Budki powołać pana posła Marka Biernackiego. Czy jest sprzeciw wobec takiej propozycji? Nie ma. Dziękuję. Stwierdzam, że dokonaliśmy zamiany. Pan poseł Borys Budka nie będzie członkiem tej podkomisji. Na jego miejsce wchodzi pan poseł Biernacki.

Proszę państwa wyczerpaliśmy porządek dzienny, długi, ale bardzo owocny. Zapraszam członków podkomisji w celu ukonstytuowania się.

Dziękuję wszystkim, zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.